

דברי הכפר

גיליון מס. 2739 * ד' תשרי תשפ"ג * 30 ספטמבר 2022

כפר הנשיא * עלון פנימי

sachlav@outlook.com עורכת: שושנה שרקי

בימים אלה אנו עושים חשבון נפש עם עצמנו ומתבוננים בתוך תוכנו כדי למצוא את המקומות שבהם היינו לא כנים או שעשינו דבר מה רע למכרינו ויקירינו, אך מעבר לבקשת הסליחה מהאחרים ומעצמנו, עלינו גם ללמוד לסלוח לחברינו. לא צריך יום אחד בשנה כדי לעשות זאת, משום שסליחה אמיתית מגיעה מתוך גישה שמבוססת על אהבה לזולת וידיעה שלכולנו יש רגעים שבהם אנחנו לא במיטבנו.

לכתוב על החול

שני חברים הלכו יחד במדבר במהלך המסע החל וויכוח ביניהם.

הויכוח התלהט ואחד סטר לחברו על הלחי.

החבר נפגע מאוד הוא בחר לכתוב על החול

"החבר הכי טוב שלי סטר לי היום על הלחי".

החברים המשיכו במסעם עד שהגיעו לנווה מדבר שופע מים.

הם החליטו להתרחץ בממי המעיין הצוננים

--החבר שקיבל את הסטירה נכנס ראשון ומיד החל לשקוע בבוע ולטבוע

כשהבחין בכך חברו הוא מיהר לקפוץ למים להציל אותו.

אחרי שהתאושש מהטראומה שעבר הוא חרט על אבן:

"היום החבר הכי טוב שלי הציל את חיי".

שאל החבר: שסטרתי לך על הלחי כתבת בחול, מדוע היום חרטת באבן?

השיב לו: כשמישהו פוגע בנו, אנחנו צריכים לרשום את זה בחול,

כדי שרוח המחילה והסלחנות תוכל למחוק את זה.

כשמישהו עושה לנו משהו טוב אנחנו חייבים לחרוט את זה על אבן

כדי ששום רוח לא תוכל למחוק זאת.

ברכות להנהלה

בפתח שנת תשפ"ג, אני רוצה לברך את הנהלת כפר הנשיא ולהביע את אמוני בה. בקרוב אמורה להיבחר הנהלה חדשה, אבל עכשיו הזמן להביע אמון בהנהלה היוצאת, על פעולותיה והחלטותיה.

• ברכות לחברים החדשים

ברכות לחמישה חברים חדשים שנקלטו אצלנו. אמנם, אני מכירה רק את רוני וגנר, ואני שמחה שהיא תהיה חברה שלי ושל כולנו, אבל על הארבעה האחרים, שאינני מכירה (ואני זוכרת שקבלנו החלטה לאפשר מועמדות מבלי לגור בתוך הקיבוץ, לאנשים שמתכוונים לבנות כאן את ביתם, ואין עבורם דירה זמנית למגורים) קבלתי המלצות חמות, ולכן הצבעתי עבורם.

• בהמשך לשבוע שעבר

תודה לרחל גינת על תגובתה לקטע שכתבתי על ביקורו של OSCAR ERNEROT משוודיה אצלנו בשבוע שעבר. רחל הזכירה שיש בארכיון לא מעט חומרים על אנשים שהיו כאן בעבר במסגרות שונות. מי שזוכר את יצחק עדר ז"ל, זוכר שהוא היה אוסף אנשים, כמו שאסף בולים, וכך הוא אסף ורשם אולפניסטים ומתנדבים למיניהם, וכך הם מצויים עד היום בארכיון שלנו. אם תרצו להיזכר בעצמכם, או לאפשר לאורחים מן העבר להתחבר לעברם בכפר הנשיא – הכתובת היא רחל גינת.

• בהמשך לשבוע שעבר ב'

כתבתי על טכס הרמת הכוסית לשנת תשפ"ג, ועל הכיבוד הנפלא שהכינה רחלי יחד עם עוזריה ועוזרותיה. בטעות, כתבתי שהפחזניות היו מעשי ידיה של שרה דבולט. תודה לך שרה שתקנת את הטעות שלי: גם הפחזניות היו מעשי ידיה של רחלי, והן היו טעימות מאד!

• מעניין לעניין באותו עניין:

גם כאן רחלי והצוות הנהדר שלה, בתוספת מתנדבים ובעיקר מתנדבות, גם כאן לב הקיבוץ, והפעם הבראנץ' המסורתי. שוב התענגתי על מגוון המטעמים, ונהניתי מהידידה שלי מן העבר: המחבת החשמלית וריח החביתות המטוגנות בתוכה. זכרתי את הימים שבהם טיגנתי מאות חביתות וביצי עין, וזכרתי את גברת ברמן, האמא של אייבן ושל ריני כהן, שזאת הייתה המשמרת שלה כל בוקר במשך שנים רבות.

האוכל המגוון, והחברה שאינני פוגשת ביום-יום, נתנו טעם נוסף לטעמו של החג.

• בית הכנסת שלא אכנס אליו לעולם

בית הכנסת שאינני יכולה להיכנס אליו, הוא בית הכנסת בקיבוץ שלי. זה לא מפני שאני לא רוצה, זה מפני שהגברים השולטים בו אינם רוצים אותי ואת כל מי שאלוהים עשה אותה אישה. כלומר, הם מוכנים שאני אכנס לתפילה, אבל לא כשווה בין שווים.

אחת הפעולות הראשונות שהתקיימו בבית הכנסת הזה, הייתה אזכרה לצביקה קורנבליט ז"ל. ליתר בטחון, על מנת שלא לבייש את עצמי, לא הלכתי לאזכרה, אבל כעבור ימים אחדים פגשתי את גיל לזין ושאלתי אותו, מה היה קורה לו הייתי באה, האם הייתי מתקבלת? גיל אמר שהוא צריך להתייעץ על זה, וחזר אלי כעבור כמה ימים עם תשובה: "היו אלינו עוד פניות של נשים והחלטנו לעשות עזרת נשים בבית הכנסת". על שאלתי השנייה: האם תספרו אותי במניין? הוא לא היה צריך אפילו להתייעץ.

אז בבית הכנסת בקיבוץ שלי, לא סופרים אותי, מרשים לי להיכנס, בתנאי שלא אראה את עצמי, ולא אקח חלק פעיל בטכסים ובמנהגים של כולם. לכן אינני רצויה בו כאדם, כיהודיה, אני בסך הכל נסבלת-שקופה. במצב זה עדיף לי להתפלל בבית, וזה מה שאעשה גם השנה ביום הכיפורים.

גמר חתימה טובה לכל בית כפר הנשיא.

תמר וולפין

קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה

מזל טוב ואושר לשירה ויותם לנישואיהם

רוב נחת ושמחה לארי וגלעד שטיינר לנישואי הבת

על הדרך / הפינה של דודו

בין כסה לעשור

1. בין ראש השנה ליום כיפור נמצא פרוזדור בן עשרה ימים שמכונה "בין כסה לעשור". וגם עשרת ימי תשובה. למי שעושה עם עצמו חשבון נפש אמיתי (לא כאותו אחד האומר "אחטא ואשוב אחטא ואשוב") נהפכים לו היוצרות לגבי ראש השנה ויום כיפור. ראש השנה הוא הפתח אל מנהרת האימה. ויום כיפור הוא שער היציאה המזוככת והמוארת שלו מתוכה.

2. בשביל רבים מאיתנו יום כיפור הוא שם של מלחמה. ולכל אחד מאיתנו שלקח בה חלק יש את הסיפור הזה המיוחד שמצלק אותו ושהוא חוזר אליו שוב ושוב ככלב השב אל קיאו.

3. ויש גם את הקטע הזה שבו אדם, כל אדם, גם אדם לא דתי, הנמצא במצב של אימת מוות, נודר נדר שיש בו באותה סיטואציה קשה של אימת המוות אמצעי לכפות על המציאות מהלך שיגרום לה להשאיר אותך בין אלה שישבו משדה הקרב כשהם בחיים. מצולקים אך חיים.

4. נדרים קטנים | אלישע פורת

אלו הם רק
נדרים קטנים שאני
נודר לעצמי כגון:
לפקד את קבר
אבי ביום שמחת לבי.
כגון לרוץ בערב
אחר מעוף האנפות
אל מרסקן, להיות
שוב ילד מתנשא
אל מגדליו. להתמלא
מריח חשך מתקרב,
מלבן הדרים פורחים.

אלו הם רק
דברים קטנים שאני
חפץ לעצמי כגון
לנדר עוד ולנדר
עד שיהיה בלחי
להקים את המתים.

אלישע פורת, עין החורש, קיץ 1973

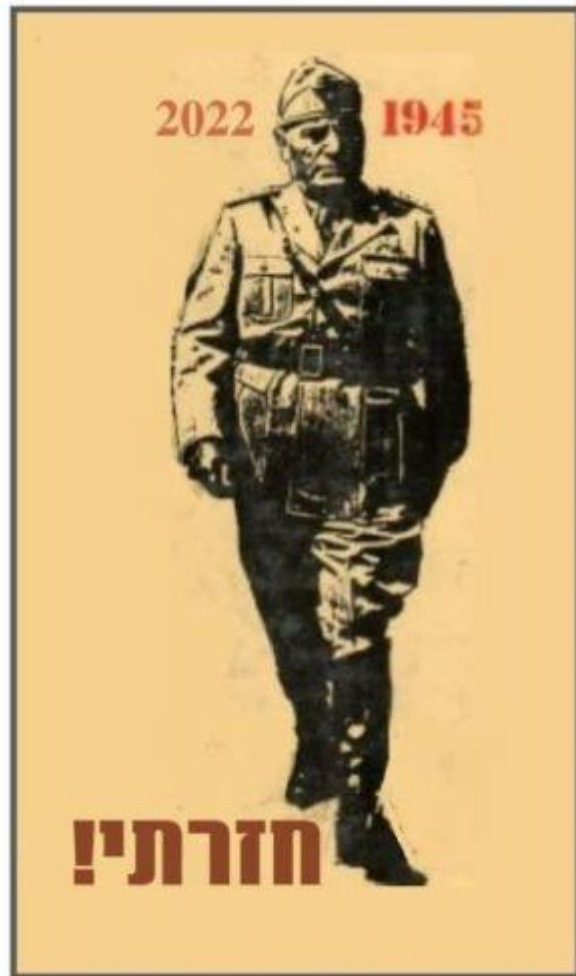
ניצחון לימין הקיצוני באיטליה

1. תוצאות הבחירות מבשרות על עלייתה של ממשלת ימין קיצוני לראשונה לאחר מלחמת העולם השנייה. ג'ורג'ה מולוני פופוליסטית ימנית ועיתונאית איטלקית, מנהיגת מפלגת "האחים של איטליה" מאז 2014. תהיה ראש הממשלה. דעותיה הפוליטיות תוארו כ"ימניות קיצוניות", בשם התנגדותה להפלות, המתת חסד, נישואין והורות בין בני זוג מאותו מין. לטענתה בראש משפחות גרעיניות צריכים לעמוד זוגות גברים-נשים בלבד.

2. היא מתנגדת לקבלת מהגרים לא-אירופיים ונגד רב-תרבותיות, היא הואשמה באיסלאמופוביה ושנאת זרים. היא מעריצה את מוסוליני. בינתיים היא תומכת בברית נאט"ו, ספקנית לגבי האיחוד האירופי והיא בעד יחסים טובים יותר עם רוסיה. לא אוהבת יהודים במיוחד אבל בעד ישראל.

3. קיים חשש אמיתי שכראש ממשלה אוהדת פשיזם ראשונה מאז בניטו מוסוליני תחבור מלוני למחנה האנטי ליברלי של הונגריה ופולין שנמצאות במצב

של עימות מתמיד עם האיחוד האירופי. המוטו שלה בבחירות היה "אלוהים, משפחה, מולדת". עושה רושם שהיא תסתדר מציין עם מפלגת 'האחים היהודים' של בן גביר וסמוטריץ'.

בניטו מוסוליני – חזרתי!

שערי שמיים ננעלים

1. תפילת נעילה מסיימת וחותמת את תפילות וצום יום כיפור, ועבור רבים מהווה את רגעי השיא וההתעלות של היום הארוך. אך מה בעצם "נועלים" בשעת הנעילה? ההסבר הנפוץ והמוכר מדבר על נעילת שערי שמיים. רעיון זה בא לידי ביטוי (די מצומצם, למען האמת) גם בנוסח התפילה בנעילה: "פתח לנו שער בעת נעילת שער". הסבר אחר, היסטורי, מדבר על מקורה הקדום של התפילה, שזמנה היה בעת נעילת שערי המקדש במוצאי יום כיפור.

2. הרב י"ד סולוביצ'יק פירש תפילה זו כהכרזת חירות: "אנו נכנסים ליום הכיפורים מתוך הצהרה של חירות גמורה. אנו מכריזים ואומרים כי הננו בני חורין ועצמאיים, בלתי תלויים בשעבודים גדולים לדברים קטנים של תאוות ממון וכבוד ושלטון ופופולריות. הננו בני חורין וחופשיים להכניס עצמנו, כל כולנו,

לשבועה הגדולה ולהתייצב לפני ה' אלוהינו" (על התשובה, ע"מ 144). אם כך, תפילת "כל נדרי" מהווה מעין שחרור או התרה סמלית שלנו מכל ה"נדריים" שהם בעצם הקשרים, ההתחייבויות (מקצועיות, משפחתיות), ההרגלים, הקיבעונות, הדפוסים שאורגים, קושרים ונועלים אותנו אל מעגל חיינו בעשרות נימים גלויים וסמויים.

3. גם את חמשת האיסורים המרכיבים את עינוי יום כיפור (אכילה ושתייה, רחיצה, סיכה, נעילת הסנדל, תשמיש המיטה) ניתן לראות באור זה - קרי, שחרור והתרה שלנו מהנימים הפיזיים הקושרים אותנו ברגיל לעולם אך מהי אותה התרה, ולשם מה?

4. הרמב"ם העמיד את עיקר עיסוקו ב"תשובה" על החיבור שבינה לבין האחריות האישית והבחירה החופשית. תשובה אפשרית רק אם לאדם אחריות מלאה על מעשיו (הם אינם מוכתבים על-ידי כוח חיצוני), יכולת בחירה חופשית ויכולת להשתנות. גם הרמב"ם מכיר בכך שאותה אפשרות אידיאלית של חירות קיצונית נתקלת בחיי היום-יום בנטיית האדם והרגליו.

5. על רקע זה, יום כיפור כיום ה"תשובה" בונה עבורנו תהליך. תחילת היום בהתרה - אנו משתחררים פיזית, נפשית וסמלית (ע"י חמשת האיסורים ו"כל נדרי") ממקומנו הרגיל. ההתרה והשחרור הזה הינם הכרחיים כדי שנוכל לבצע את התשובה, את התיקון העמוק. רק ממקום "משוחרר" ו"חיצוני" זמנית ניתן לבחון את עצמנו וחיינו בפרספקטיבה ולתקן את הדרוש תיקון.

6. למעשה אנו מקבלים "חופש" של 25 שעות. כל חופשה היא זמנית, אי-אפשר לו לאדם לרחף בעולם מנותק. בתום יום הכיפורים מגיעה הנעילה. בתפילת הנעילה, אנו ננעלים, נקשרים מחדש אל חיינו, דרך הנימים הפיזיים והנפשיים. אם מעשה התיקון והתשובה שלנו צלחו, אנו ננעלים ונארגים מחדש למקומנו בתבנית חיינו - אך כשאנחנו עצמנו כבר אחרים. יום כיפור מציע לנו שחרור זמני בין ההתרה והנעילה.

חלף | ש. שפרה

רגע הַחֶסֶד חָלַף,
פְּתַחְתִּי לָךְ
שְׁעַרֵי שָׁמַיִם
וְאַתָּה בִקְשָׁתִי
רַק
עַל נַפְשִׁי.

פינת הקריקטורה השבועית: בסופ"ש האחרון פעיל הליכוד רמי בן יהודה תקף מפגינים על אחד הגשרים באלימות שגרתית. נתניהו גינה את האלימות משני הצדדים...

30.9 נמרוד סולומון

אופיר חיון

עומר לדרמן

1.10 דליה זלצברג

עדי פלאות

2.10 לפיד בר דוד

יהל במנולקר

3.10 קובי סמרנו

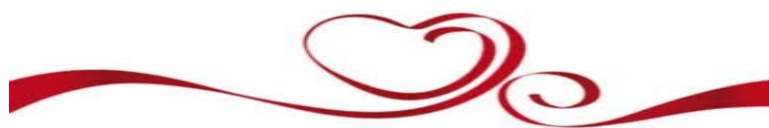
4.10 יבין בן רשף

5.10 זיוה מלינה

6.10 רז קורן

אמרי צייכנר

נגב גרוסמן

סיפור עם מסר על סליחה

היה היו שני אחים שגרו בחוות סמוכות. במשך שנים הם חיו בשלום ובשיתוף פעולה ועזרו זה לזה ככל שיכלו. יום אחד, למרבה הצער, התעורר ביניהם ויכוח. דברים קשים הוטחו לאויר, ואחריהם הגיעו חודשים רבים של שתיקה ונתק. שני האחים לא דיברו ביניהם יותר.

בוקר אחד, דפק אדם זר על דלתו של אחד האחים. הזר אחז בידיו ארגז ובו כלי עבודה של נגר. "אני מחפש עבודה לכמה ימים", הוא אמר, "אולי אתה צריך עבודות תחזוקה בחווה היפה שלך? אני עובד מהר ואעשה כל עבודת נגרות שיש לך". חשב האח על ההצעה והשיב: "לא במקרה הגעת אלי – יש לי עבודה גדולה בשבילך."

אתה רואה את החווה שגובלת עם החווה שלי? זו החווה של אח שלי. עד לא מזמן גבל בינינו שדה פתוח, אבל האח שלי חפר שם ויצר תעלה שתחצה בינינו ממש כמו גבול!! הוא חושב שהוא חכם גדול, ואני אראה לו מי קובע את הגבול כאן! אני רוצה שתבנה לי חומת עץ גבוהה גבוהה – שלא אצטרך לראות אותו יותר לעולם!!"

הנגר שתק רגע ואמר: "אני מבין. אבנה לך בדיוק את הדבר שאתה מבקש".

הוא התחיל לעבוד ועבד במהירות וביעילות. ניתן היה לראות שהוא מקצוען בתחומו. כעבור שלושה ימים סיים הנגר את עבודתו וקרא לאח שהזמין את העבודה.

האח הגיע בריצה ועיניו נפערו בתדהמה...

במקום החומה שהוא ביקש עמד לו גשר מעל התעלה הגדולה שחפר אחיו, וחבר בין שתי החוות.

בעודו עומד שם נדהם וזועם על הנגר שלא עשה את מלאכתו, ראה את אחיו עומד בקצה הגשר ודמעות בעיניו.

"אני לא יודע מה להגיד...", אמר אחיו "אחרי כל מה שעשיתי.. המילים הקשות שאמרתי... התעלה שחפרתי בינינו... ואתה בנית את הגשר הזה..."

שני האחים הביטו דומעים זה בזה והחלו לחצות את הגשר.

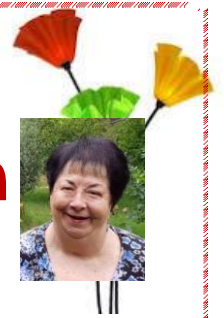
אתם יכולים לדמיין את הפגישה המרגשת שהיתה שם באמצע הגשר..

האחים בכו והתחבקו והתנצלו והבטיחו אחד לשני שיותר לא יניחו לאי הבנות להקים חומות ולהפריד ביניהם.

והנגר? הוא אסף את ארגז הכלים שלו והמשיך לדרכו – לבנות עוד גשרים של סליחה בין אנשים.

(מקור לא ידוע)

משולחן העורכת / שושנה שרקי

